

свободи (особиста економічна безпека). Забезпечення економічної безпеки пов'язується із розвитком та економічним зростанням, що забезпечується розвитком ринкової конкуренції, демонополізацією економіки та детінізацією господарських відносин, захистом права власності, дерегуляцією та недопущенням тиску на бізнес, створенням конкурентних умов для залучення інвестицій, зокрема іноземних та ін.

Виходячи із вищевикладеного хочу додати, що на теперішній час, в умовах війни, для України дана тема набрала особливої актуальності, так як захист економічної безпеки є однією з основ захисту держави та державності. Даний фактор є невід'ємною складовою забезпечення функціонування як армії, яка відстоює територіальну цілісність України на передовій так і стабільного функціонування економіки в тилу. Без перебільшення можна сказати, що на даних столпах і тримається державна безпека в її широкому розумінні.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Акімова Л.М. Механізми державного управління економічною безпекою України: аналіз чинників впливу, систематизованих за окремими сферами її розвитку. Аспекти публічного управління. 2018, Т.6;

2. Основи економічної теорії: навчальний посібник, 3-тє вид., перероб. та доп. / С.Д. Дзюбик, О.С. Ривак. Київ, 2014, с. 423;

3. Oxford Advanced Learner's Dictionary. 8th Edition. URL: <https://tinyurl.com/y757ajob>.

4. Юридична енциклопедія: в 6 т. Т. 1: А-Г / редкол.: Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) та ін. Київ, 1998. с. 672. URL: <https://leksika.com.ua/12530426/legal/bezpeka>;

5. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України»: указ Президента України від 14.09.2020 № 392/2020 URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-3503>.

СУТНІСТЬ БЕЗПЕКИ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ

Мацука В.М.

кандидат економічних наук, доцент
доцент кафедри загального менеджменту
Маріупольський державний університет

Виокремлення інвестиційної безпеки як складової економічної безпеки держави спричинено зовнішніми і внутрішніми чинниками. Зовнішні чинники здійснюють глобальний вплив на національну економіку. Так, глобалізація світової економіки сприяють модифікації

центрів впливу на господарську діяльність всіх суб'єктів ведення бізнесу, в тому разі і держави.

Масштаби загроз економічної безпеки трансформуються. Подальша глобалізація змінює класичне визначення економічної. Виникають нові ризики завдяки транскордонним мережам, державним й недержавним інститутам, які пов'язані також із нестабільністю економіки глобальної середи суб'єктів ведення бізнесу.

Виділення з економічної безпеки інвестиційної безпеки, обумовлена наступними чинниками:

- сталим розвитком світової економіки;
- вирішенням питань інноваційного розвитку;
- визначенням підвищеної ролі інвестиційної системи в національній економічній системі;
- функціонуванням тіньового сектору капіталовкладень (капітал із офшорних зон);
- перевагою спекулятивних операцій іноземних інвесторів;
- присутністю іноземного капіталу, спрямованого на виробництво й розвиток вітчизняної науки;
- направленість інвестицій в науково-технічний розвиток економіки України.

Таким чином механізм інвестиційної безпеки є важливим елементом економічної безпеки нашої держави [1]. На інвестиційну безпеку також впливають ризики, пов'язані із змінами світового економічного порядку, світовою фінансовою кризою та пандемією.

Внутрішні чинники знаходяться під впливом інвестиційного клімату та інвестиційної привабливості, національного законодавчої бази у галузі податків, регулювання торгових відносин, митного законодавства, адміністративних бар'єрів, терміном освоєння інвестицій та реалізації проектів, захисту прав власності та інше.

Можна вважати, що інвестиційна безпека показує спроможність системи господарювання чинити вплив на інвестиційну діяльність, сприяти сталому розвитку та підвищенню конкурентоспроможності національної економічної системи.

Вважаємо, що інвестиційна складова економічної безпеки пов'язана з інноваційною складовою, але багато вчених ці поняття досліджують окремо.

Інноваційно-інвестиційна безпека є одним з видів економічної безпеки держави та трактується як «стан економічного середовища у державі, що стимулює вітчизняних та іноземних інвесторів укласти кошти у розширення виробництва в країні, сприяє розвитку високотехнологічного виробництва, інтеграції науково-дослідної та виробничої сфер із метою зростання ефективності, поглиблення спеціалізації національної економіки та створення продукції з високою часткою доданої вартості» [2;3;4].

Розглянемо класифікацію різновидів інноваційно-інвестиційної

безпеки (табл. 1).

Обмеження держави в інвестиціях у ракурсі забезпечення безпеки національної економічної безпеки пов'язано з такими проблемами:

- характерні загрози безпеки впливають на чутливість економіки держави;
- громадянство іноземного інвестора впливає також на оцінку загроз;
- частка загроз вирішується методами;
- не кожна держава може оцінити загрозу потенційної безпеки національної економіки.

Таблиця 1

Видова класифікація інноваційно-інвестиційної безпеки

Класифікаційні ознаки	Вид інноваційно-інвестиційної безпеки
Економічні агенти	домогосподарства, підприємства, держава, міждержавні утворення, МНК, ТНК
Географічна ознака	національна, міжнародна
Стан	перспективна, поточна
Спрямованість	тактична, стратегічна
Напрямок	інноваційний, венчурний, соціальний, змішаний
Сценарій	незалежне інвестування, альтернативне інвестування, послідовне інвестування, активне інвестування, безпека пасивне інвестування
Управління	підприємств, регіону, галузі, держави, світового господарства
Об'єкт	грошей; банківських вкладів, цінних паперів; майнових прав; майна; інвестицій
За джерелами	безпека власних інвестицій, безпека запозичених інвестицій, безпека залучених інвестицій

Таким чином, інноваційно-інвестиційно безпека – це інтегральна характеристика, яка відображає стан інноваційно-інвестиційної сфери та процес залучення й розміщення інвестиційного потенціалу на засадах інноваційності, ефективності, безпекоорієнтованості з урахуванням реальних і потенційних загроз і небезпек.

ЛІТЕРАТУРА

Управління фінансово-економічною безпекою держави та шляхи запобігання зовнішнім і внутрішнім загрозам: монографія/ А.В. Балабаниць, О.І. Гапонюк, М.О. Горбашевська, Л.А. Кислова, В.Я. Омельченко, Л.В. Семкова, В.М. Мацука, К.В. Осипенко, Ф.Л. Перепадя. М., 2020. 223 с.

Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України: Наказ Міністерства економічного розвитку і

торгівлі України від 29 жовтня 2013 р. № 1277 URL: <http://https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13/stru> (дата звернення: 14.06.2022).

Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> (дата звернення: 14.06.2022).

Про інноваційну діяльність» Закон України від 26.12.2002 № 40-IV. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/40-15> (дата звернення: 14.06.2022).

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ МІСТ: ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ ВИМІР

Тарасевич О.В.

доктор економічних наук, доцент

завідувачка відділу економіко-правових проблем містознавства

Державна установа «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Макутова»

Забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на території країни, згідно Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» від 28 лютого 2019 р. № 2697-VIII [1], виступає однією з основних засад державної екологічної політики, в той час як ключовим інструментом її реалізації є законодавство України у сфері охорони навколишнього природного середовища, адаптоване до законодавства Європейського Союзу (ЄС) та спрямоване на досягнення національних пріоритетів, та забезпечення його наближення до відповідних директив ЄС, впровадження багатосторонніх екологічних угод (конвенцій, протоколів тощо), стороною яких є Україна.

Утім, як в даний час, так і протягом багатьох років поспіль екологічний стан більшості українських міст характеризується вкрай негативними показниками, що вимагає від владних структур всіх рівнів прийняття ефективних рішень і реалізації відповідних їм практичних кроків щодо забезпечення та зміцнення екологічної безпеки міст, а, з урахуванням сумнозвісних подій останніх днів лютого – березня 2022 р., також усунення руйнівних для їх довкілля наслідків збройної агресії РФ із використанням дієвих механізмів і ефективного інструментарію екологізації усіх сфер міської економіки та, взагалі, життєдіяльності міст.

Зазначене обумовлює актуальність проблематики забезпечення та зміцнення екологічної безпеки українських міст на ґрунті аналізу відповідного європейського досвіду та оцінки можливостей його